

Stanowisko Ordo Iuris i kilkudziesięciu innych organizacji w sprawie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie Prawa oświatowego.

Instytut Ordo Iuris wraz z 60 innymi organizacjami pozarządowymi zajął poniższe stanowisko w sprawie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk sejmowy nr 458). Do stanowiska dołączono przygotowaną przez Ordo Iuris analizę projektu.

Stanowisko organizacji pozarządowych w sprawie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo oświatowe (druk sejmowy nr 548)

Jako grupa organizacji odnoszących się do wartości takich jak rodzina, wolność, czy patriotyzm, z nadzieją i życzliwością przyjmujemy podjętą przez Prezydenta RP inicjatywę mającą zmierzać do pełniejszego zagwarantowania wszystkim rodzicom możliwości współdecydowania o rodzajach, treści oraz sposobie prowadzenia zajęć dodatkowych, organizowanych w szkołach lub placówkach oświatowych przez stowarzyszenia. Zagwarantowanie rodzicom konstytucyjnej ochrony ich praw do wychowania dziecka zgodnie z własnymi przekonaniami staje się, o czym wielokrotnie mówiliśmy, coraz bardziej nagłą koniecznością.

Z tego względu za szczególnie cenny, choć wymagający korekty, element projektu uznajemy propozycję wprowadzenia obowiązku składania prospektu informacji wychowawczej. Pozwoliłoby to rodzicom uzyskać większą wiedzę nt. treści przekazywanych dzieciom.

Jednocześnie jesteśmy przekonani, że część z proponowanych rozwiązań wymaga ponownego przemyślenia. Uchwalenie projektu w zaproponowanej formie może bowiem doprowadzić do konsekwencji niezgodnych z intencjami Projektodawcy. Za istotny problem uważamy propozycję zobowiązania do składania prospektu informacji wychowawczej przez wszystkie organizacje społeczne niezależnie od tematyki prowadzonych przez nie zajęć. Większość z nich, co istotne, nie ingeruje w – będący w pierwszej kolejności domeną rodziców – proces wychowawczy, obejmujący, jak zauważył Trybunał Konstytucyjny "zaszczepianie i umacnianie w dziecku określonego światopoglądu, przekonań, systemu wartości, jak i zasad obyczajowych, moralnych i etycznych". Dlatego uważamy, że obowiązek składania prospektów informacji wychowawczej powinien zostać ograniczony jedynie do działalności dotyczącej newralgicznych, wrażliwych kwestii wychowawczych, zwłaszcza takich, które wykraczają poza przyjęte podstawy programowe nauczania. Pozostałe aktywności, takie jak zajęcia plastyczne, sportowe, nauka gry w szachy czy tańca, warsztaty ekonomiczne i inne, powinny pozostać wyłączone z tego obowiązku. Pozwoli to uniknąć pracy administracyjnej tam, gdzie nie jest ona konieczna, co ma szczególnie istotne znaczenie dla mniejszych organizacji, posiadających ograniczone zasoby osobowe oraz czasowe.

Na osobną uwagę zasługuje ponadto brak doprecyzowania wyrażenia „inne organizacje” (projekt w tym zakresie niczego nie zmienia względem aktualnego stanu prawnego). W praktyce, przez „inne organizacje” rozumie się wyłącznie fundacje lub grupy nieformalne, co prowadzi do wyjęcia spod obowiązków przewidzianych w art. 86 Prawa oświatowego ofert składanych przez podmioty komercyjne i publiczne (w tym również samorządowe i państwowe). Nowelizacja Prawa oświatowego w obszarze którego dotyka prezydencki projekt nie powinna pomijać tego zagadnienia.

Ponadto, nasze wątpliwości dotyczą usunięcia wymogu zasięgnięcia wiążącej opinii rady rodziców przez dyrektora szkoły przed podjęciem działalności w szkole przez organizację społeczną i zastąpienia

go wymogiem zgody większości rodziców danej szkoły lub placówki. Takie rozwiązanie nie tylko odbiera najważniejszą kompetencję radzie rodziców ale także podważa znaczenie indywidualnej decyzji rodziców co do uczestniczenia dziecka w zajęciach dodatkowych. Przyjęcie tej propozycji stanowiłoby *de facto* zakwestionowanie indywidualnego charakteru tego uprawnienia i zastąpienie go mechanizmem głosowania a więc decyzją większości. W naszej opinii, instytucja indywidualnej zgody, zamiast osłabienia, powinna zostać wzmocniona poprzez dodanie przepisu wprost stanowiącego o prawie rodzica do wyrażenia braku zgody na udział dziecka w określonych zajęciach dodatkowych.

Uważamy, że uwzględnienie powyższych zastrzeżeń jest warunkiem zrealizowania zdefiniowanego w projekcie celu. Będzie także, dzięki ustanowieniu czytelnych zasad afirmujących prawa wychowawcze rodziców, sprzyjało wzajemnemu zaufaniu w ich relacjach ze szkołą. Jednocześnie pozwoli uniknąć zbędnych obowiązków administracyjnych i tym samym zachować dotychczasową współpracę szkół z większością organizacji społecznych.

Do powyższych uwag dołączamy analizę rozwijającą podjętą tu problematykę. Jednocześnie wyrażamy gotowość spotkania z Panem Prezydentem i osobami odpowiedzialnymi za prace nad projektem mając nadzieję na wypracowanie rozwiązań odzwierciedlających potrzeby rodziców i ich dzieci, a także środowiska polskich organizacji społecznych.

52 organizacje zrzeszone w
Konfederacji Inicjatyw Pozarządowych
Rzeczypospolitej
oraz:

Fundacja Św. Benedykta
Prezes Bogusław Kiernicki

Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris
Prezes Jerzy Kwaśniewski

Stowarzyszenie Inicjatywa
Lucyna Wiśniewska

Solidarność Polskich Rodzin
Grażyna Soja

ChKS-Chrześcijański Kongres Społeczny //
Chrześcijańska Koalicja Społeczna
Lidia Sankowska-Grabczuk

Fundacja Życie i Rodzina
Prezes Lech Łuczyński

Fundacja Mamy i Taty
Prezes Marek Grabowski

Stowarzyszenie Rodzin
Wielodzietnych Warszawy i Mazowsza
Prezes Waldemar Wasiewicz

Instytut Ordo Caritatis
Tomasz Rowiński

Stowarzyszenie Pedagogów NATAN
Prezes Zbigniew Barciński